

Puhallinsoitinkorjaamo
Jarmo Parkusjärvi

TEE-SE-ITSE

SÄÄTÖOHJEITA SAKSOFONIN SOITTAJALLE/OPETTAJALLE

Liian usein tulee eteen tilanne, jossa saksofoni alkaa oikutella yllättäen. Esimerkiksi **alempi rekisteri soi tunkkaisesti tai ei ollenkaan** tai **alimmat äänet ala-C:stä lähtien eivät syty tai soivat huonosti**. Jos oletetaan ja tiedetään, että soitin ei ole vaurioitunut esim. putoamisen seurauksena, kannattaa tarkastaa seuraavat kohteet ennen kuin ottaa yhteyttä korjaajaan.

JOS ALEMPI REKISTERI SOI TUNKKAISESTI TAI EI OLLENKAAN:

Kuva 1:

Kaulaosa laitetaan paikoilleen siihen asentoon missä se on, kun soittaminen aloitetaan. Usein käy niin, että kun kaula irrotetaan tai laitetaan paikoilleen, ylemmän oktaaviläpän sanka taipuu vahingossa. Jos sanka ottaa kiinni runko-osassa olevaan tappiin, niin sanka on taipunut.

Kuva 2:

Oktaaviläpän sankaa voi varovasti taivuttaa niin, että sangan ja tapin väliin jää selkeä vällys (1-2mm). Tällä taataan se, että oktaavimekanismin läpät pysyvät kiinni, kun soitetaan alarekisteriä.

JOS ALIMMAT ÄÄNET EIVÄT SYTY ALA-C:STÄ LÄHTIEN:

Useimmissa saksofoneissa on säätöruuvit gis-läpän päällä olevassa tangossa. Tee seuraava testi:

Kuva 3:
Soita ala-C ja paina vasemman käden pikkusormella gis-painiketta.

Kuva 4:
Jos ääni särkyy tai lakkaa kokonaan, aukeaa gis-läppä väärässä kohtaa.

Kuva 5:

Ota sopiva ruuvimeisseli ja kierrä pienin liikkein ruuvia **myötäpäivään** aina välillä kokeillen, koska ala-C soi puhtaasti. Tämän jälkeen myös muut aläänet soivat taas oikein.

HUOM! Ruuvien kiertäminen liikaa aiheuttaa saman ongelman, joten säädön pitää olla aika tarkka.

Toinen ruuvi samassa tangossa on Bb-ääntä varten. Sitäkin voi säätää, jos tällainen sormitus on käytössä.

Tässä ohjeessa puhutaan soittimen äänistä (Es-, Bb-vireiset saksofonit), ei soivista äänistä.

HUOM! Jos tunnet epävarmuutta ryhtyä itse toimeen, kannattaa kääntyä asiantuntijan puoleen.